

særlig er beregnet for det mindre Landbrug, findes der herefter i alt 6, hvoraf 2 er oprettet i Finansaaret 1939—40.

Til Landbrugsskoler kan der efter de foreslaaede Bestemmelser være knyttet Fagafdelinger paa samme Maade som til Folkehøjskoler. Herved opretholdes ogsaa Adgangen til Oprettelse af Husholdningsafdelinger (Landhusmoderskoler), der har været benyttet forholdsvis stærkere af Landbrugsskolerne end af Folkehøjskolerne og især af Husmandsskolerne, hvis Sommerkursus er Husholdningskursus; Undervisningen paa disse Afdelinger maa opfylde de Krav, der stilles med Hensyn til Undervisningen paa de almindelige Husholdningsskoler.

De i Stk. 4 foreslaaede Bestemmelser stemmer i det væsentlige med de nuværende Forhold.

Til § 2.

De i denne Paragraf omhandlede *Daghøjskoler* er en ny Skoleform og tænkes særlig oprettet i Byer og større Kommuner med bymæssige Bebyggelser som et Forsøg paa at virkeliggøre Tanken om en Byhøjskole, saaledes at de unge, som søger den, ikke behøver at rejse bort fra deres Hjem. De adskiller sig fra de andre Højskoleformer ved, at de ikke nødvendigvis behøver at være Kostskoler, men er i øvrigt undergivet samme Regler som andre Højskoler.

I øvrigt henvises angaaende denne Bestemmelse til Bemærkningerne ovenfor Sp. 3345—50.

Til §§ 3 og 4.

Efter den gældende Højskolelov skal en Højskole for at faa Statstilskud være godkendt paa Finansloven efter forudgaaende Undersøgelse og Godkendelse af Skolens Undervisningsplan. Godkendelsen knyttes til en bestemt Person som Forstander, og Skolen maa i Tilfælde af Forstanderskifte paany godkendes, men i dette Tilfælde af Undervisningsministeriet. Den første Godkendelse er betinget af, at Skolen har været i Virksomhed uafbrudt i de 2 sidste Finansaar før Godkendelsen og i hvert af disse har været besøgt af mindst 12 Aarselever; dog kan en Skole godkendes med Ret til at modtage statsunderstøttede Elever, naar den i nævnte Tidsrum gennemsnitlig har haft 10 Aarselever.

Disse Regler, der medfører, at en nyoprettet Højskole først 2 Aar efter Oprettelsen kan faa Statstilskud — beregnet for det sidste af de to Aar — og søges af Elever med Statsunderstøttelse, er Udtryk for det i og for sig sunde Princip, at en Skole for at faa Støtte fra Staten først maa have godtgjort sin Eksistensberettigelse og Levedygtighed, og de tjener derved til at forebygge eller hæmme Oprettelsen af nye Skoler paa et løst Grundlag eller med uegnede Ledere.

De virker imidlertid samtidig i nogen Grad som en Beskyttelse af bestaaende Skoler og repræsenterer ogsaa en Udvikling i denne Retning, idet den første Højskolelov (af 1892) kun krævede 1 Aars Virksomhed og 10 Aarselever som Betingelse for Godkendelse, medens Kravet om en 2-aarig Prøvetid er kommet til ved Højskoleloven af 1902 og Kravet om 12 Aarselever ved den nugældende Højskolelov af 1913.

Udvalget foreslaar for det første, at Kravet om *Godkendelse paa Finansloven bortfalder*, saaledes at Godkendelsen af en Højskole altid — ogsaa den første Godkendelse — foretages af Undervisningsministeren, da den virkelige Prøvelse af Betingelserne alligevel finder Sted i Ministeriet.

I Betragtning af den væsentlige Forhøjelse af Tilskuddet til Højskolerne, som Forslaget vil medføre, har man fundet det rimeligt, at Staten ogsaa faar Mulighed for at udøve nogen Indflydelse paa Udviklingen derved, at Godkendelsen ikke blot som nu skal omfatte Skolens Undervisningsplan og Forstander, men ogsaa selve Skolens *Oprettelse* og dens *Beliggenhed*.